

AUCA D'ELS ALTRES CATALANS

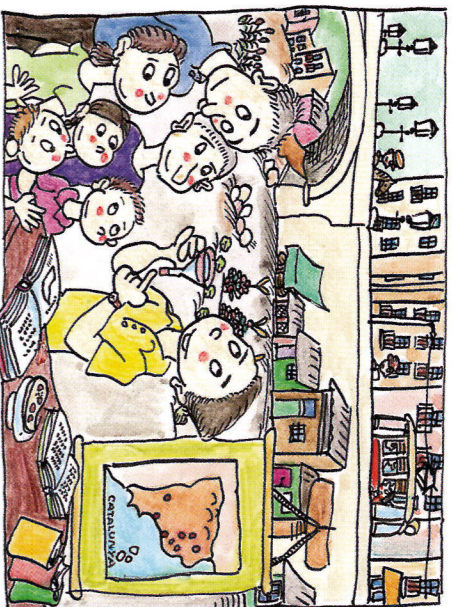
dibuxos: **Escaiu**

la gran obra de Candel, que va moure terra i cel

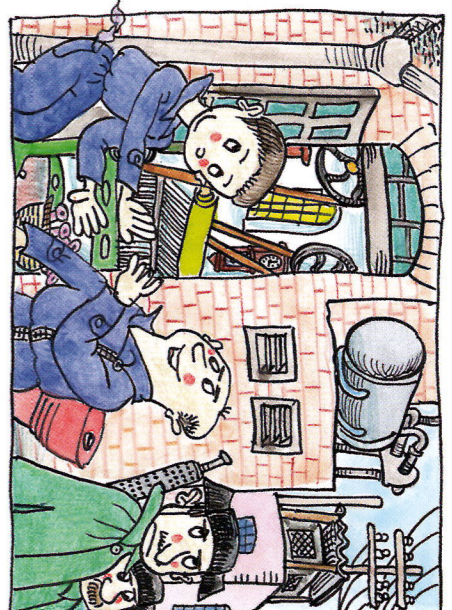
text: Joan Vilamala

Es els altres catalans una obra d'ara i d'abans, que d'aquest racó del món, descriu les coses com són.

Amb l'estudi i reflexió, s'hi pronou la integració dels ciutadans nouvinguts, sense traves, sense embuts.

Val a dir que el seu autor, modest i treballador, l'escriu sense recel. Es deia Paco Candel.

Fill d'una família humil, que menjava poc perrill, nasqué al Racó d'Adernus, en temps difícils i durs.

Vingué a la Ciutat Comtal quan encara era un xavai i aquí va temprar la sort, a la Zona Franca, al Port.

Amb la guerra, l'anarquisme passà a ser el seu catexisme, però en entrar els nacionals van canviar els ideals.

Amb el pare sagrista va poder fer d'escola: així feia algun calé, car pintor volia ser.

Feu de mecànic, comptable... mai tingué una feina estable. Feu la mili, un mes o dos, i calgué tuberculos.

Un bon dia, decidit, divulgà el que havia escrit. Concursà al Premi Nadal però no li van fer cabal.

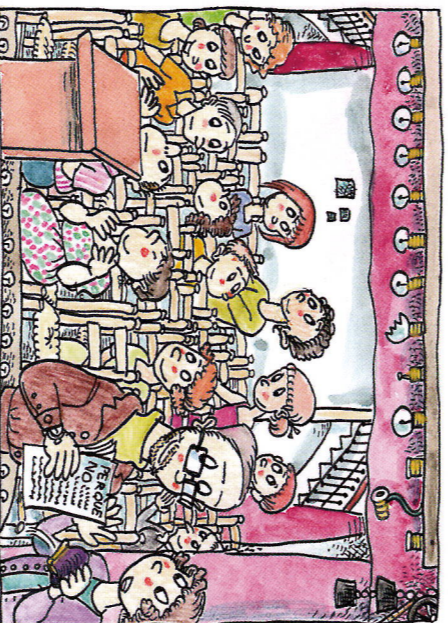
Amb la Maruja o Maria va casar-se amb alegria, i un bon dia el gran Manchón va i l'ajuda a obrir-se al món.

Com si pintés un retrat, Candel diu el que ha passat, d'una forma novel·lada, perquè tingui més volada.

Moltes de les seves obres retraten el món dels pobres, com la seva obra cabdal, fruit del món suburbial.

Per tot arreu feu xerrades, i de franc moltes vegades, per obrir els ulls a la gent, que deien a tot amén.

Com que era un home rebel, amb el PSUC lligà en Candel, i lluità contra el franquisme, fins i tot amb heroisme.

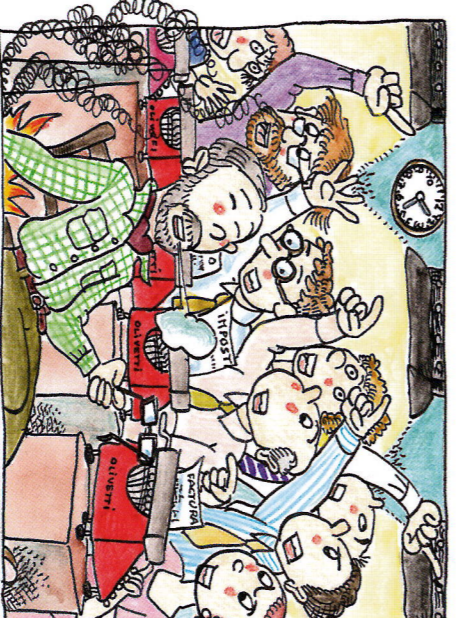
Tant que l'any setanta-set, en Cirri, ell i en Benet, van ser escollits senadors per l'Entesa. Tres senyors!

A l'Hospitalet, uns anys va abocar-hi els seus atanyes, i al Museu de la Ciutat es va lliurar de bon grat.

Fou regidor de Cultura i d'esports, que és cosa dura. A Candel, home de barri, mai no l'espantà el xivarri.

El que no li feia gràcia era, però, la burocràcia. Diguem-ho amb sinceritat, va acabar-ne mig cremat.

En el fer de cada dia, transmetia bonhomia als més joves i als més grans de la Marina de Sants.

Per això el vuitanta-tres, com que era un home de pes, rebé la Creu de Sant Jordi: permeteu-me que ho recordi.

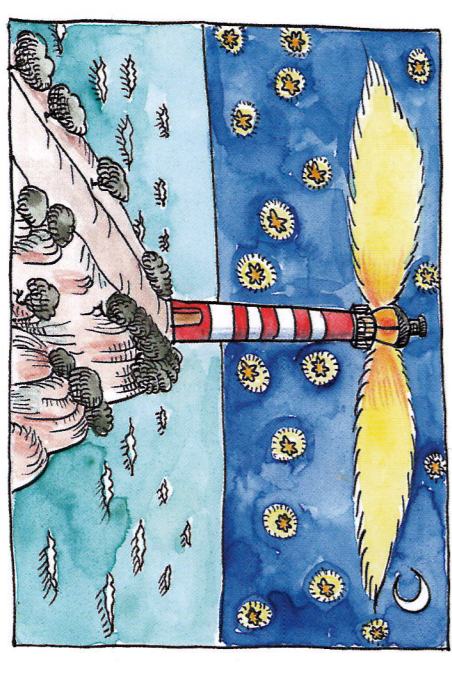
El 2003, de bon grat, novament fou guardonat, i va ser l'any 2007 que se'n va anar al cel de pet.

Diguem-ho clar i català: Candel es feia estimar. Fou la veu dels sense veu, dels d'aquí i de tot arreu.

Rellegim doncs la seva obra que avui nou valor recobra, ja que *Els altres catalans* és un dels llibres més grans.

Que tot i ser escrit ahir és com un far, un camí per a la catalanitat, i aquesta auca s'ha acabat.

Fundació Paco Candel

ans de l'associacionisme cultural català

els altres catalans Francesc Candel

Generalitat de Catalunya Departament de Cultura

Obra Social Fundació "la Caixa"